

Grip op een ongrijpbaar eiland

Jan Huurman, arts M&G en tijdelijk inspecteur gezondheidszorg op Curaçao

beeld: ANP Photo

Op 13 augustus 2012 vertrok ik naar Curaçao. Met mondelinge afspraken over een aanstelling als tijdelijk inspecteur gezondheidszorg, maar zonder formeel contract. Het ticket schoot ik maar even voor. Veel is hier niet professioneel geregeld. Daar moet je tegen kunnen. Aangekomen op het eiland werd ik warm welkom geheten door Ben Whiteman, de inspecteur-generaal, en de twee verpleegkundig medewerkers van de inspectie gezondheidszorg. Er was gezorgd voor een huisje en een auto. Dat was wél goed geregeld.

De volgende ochtend maar meteen aan de slag. De functie van inspecteur was al maanden vacant, dus er lag een grote stapel

achterstallig werk. Dit bleek bijna uitsluitend klachtbehandeling te zijn, iets wat, daar kwam ik al snel achter, de laatste jaren het grootste deel van de inspectietijd had opgeslokt. Omdat de inspectie dat als één van de taken heeft, maar vooral omdat de instellingen op het eiland niet of nauwelijks een eigen klachtenprocedure hebben. Nu is klachtbehandeling mooi en nuttig, maar als het daarbij blijft, verzuim je als

toezichthouder de problemen in de zorg structureel aan te pakken.

Gelukkig heeft Curaçao prima wetgeving – ‘landsverordeningen’ worden ze genoemd – die een stevige basis onder het werk van de inspectie legt. De belangrijkste is de landsverordening zorginstellingen, een mengeling van de oude Nederlandse Wet ziekenhuisvoorzieningen en de huidige Wet kwaliteit zorginstellingen. Deze landsverordening legt alle instellingen op ‘verantwoorde zorg’ te leveren, een formulering die de inspectie een prima handvat geeft om in te grijpen waar de kwaliteit tekortschiet.

En dat handvat was nogal eens nodig. Vanaf begin oktober heb ik een aantal klinieken op het eiland ‘aanwijzingen’ gegeven. Een ‘aanwijzing’ is een bestuursrechtelijke maatregel met dwingend karakter. De eerste aanwijzingen gingen richting de twee kleine ziekenhuisjes op het eiland (Taams en Advent) en verboden hun nog langer operaties met groot infectierisico uit te voeren. De derde aanwijzing betrof de Jellinek Retreat (een luxe verslavingskliniek). Deze overtrad vier landsverordeningen. Via een aanwijzing namen we onder meer de gehele – illegale – medicijnvoorraad in beslag.

Het achterstallig werk bleek bijna uitsluitend klachtbehandeling te zijn

Voor het eerst in de geschiedenis van het eiland kwam iets zichtbaar in beweging in de gezondheidszorg.

De luxe verslavingskliniek Jellinek Retreat overtrad vier landsverordeningen.

De reactie op deze ingrepen was tamelijk heftig. Omdat ik ze in het openbaar publiceerde, werd ik op slag bekende Curaçaoënaar. Maar het belangrijkste was dat er voor het eerst in de geschiedenis van het eiland iets zichtbaar in beweging kwam in de gezondheidszorg. De klinieken leken zich, tot mijn toch wel grote verbazing, aan de aanwijzingen te gaan houden. Met toenemend vertrouwen ben ik verdergegaan met het aanspreken van instellingen en zorgverleners. Het Sint Elisabeth Hospitaal (Sehos) werd op de vingers getikt vanwege slechte hygiëne, de Capriles Kliniek (psychiatrisch ziekenhuis) kreeg een pluim, maar de afdeling JGZ van de GGD kreeg een zware onvoldoende vanwege disfunctioneren op alle fronten.

Zeer recentelijk heb ik alle maagverkleiningsoperaties op het eiland stilgelegd. Dit nadat we als inspectie een opvallend aantal klachten hadden binnengekregen, waarvan één zelfs een overlijden betrof na zo'n ingreep. Het stilleggen moet ons in de gelegenheid stellen indicatiestelling, complicaties en follow-up goed in kaart te brengen.

Ook heel kort geleden zijn we een patroon van fraudes – of ‘verschrijvingen’ – op het spoor gekomen. Om dat verder te onderzoeken heb ik samenwerking gezocht met de zorgverzekeraar (SVB) en de Vereniging Medisch Specialisten Curaçao (VMSC).

De kwaliteit van de zorg staat inmiddels midden in de publieke belangstelling. En dat is winst. De Inspectie Gezondheidszorg Curaçao heeft de afgelopen periode aangetoond dat ook

De inspectie op Curaçao

De Inspectie Gezondheidszorg Curaçao bestaat al sinds 2001. Vanaf eind 2010 is deze inspectie opgedeeld naar St. Maarten en Curaçao. De Inspectie Gezondheidszorg Curaçao is zelfstandig, zoals Curaçao een zelfstandig land is binnen het Koninkrijk. Aruba heeft een ‘status aparte’ en geen inspectie. De BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) vallen sinds oktober 2010 direct onder de IGZ Nederland.

Van de twee inspecteurs op Curaçao werd eind 2010 één ontslagen, de ander heeft in maart 2012 ontslag genomen. De functie wordt nu vervuld door Jan Huurman, die in Nederland een eigen consultantsbureau heeft op het terrein van de gezondheidszorg en tijdelijk in dienst is van de overheid van Curaçao.

Ook de politieke context is in gunstige zin veranderd

in een schimmige omgeving normhandhaving mogelijk is. Ook de politieke context is in gunstige zin veranderd. De beruchte minister-president Gerrit Schotte heeft plaats moeten maken voor Betrian resp. Hodge. En de minister van Gezondheid mevrouw Jacintha Scoop, die vooral veel kapotgemaakt heeft, is inmiddels vervangen door Ben Whiteman. Inderdaad, dezelfde die mij op 13 augustus verwelkomde op Curaçao. Er is beweging in de goede richting. Er is weer hoop.

/over_de_grens